

BLOKADA SINTEZE AZOT-MONOKSIDA STIMULIŠE AKTIVNOST KORTEKSA NADBUBREŽNE ŽLEZDE

Dragoslava Đikić¹, Mirela Budeč¹, Sanja Vranješ Đurić², Vesna Koko¹, Sanja Vignjević¹, Olivera Mitrović¹

¹Institut za medicinska istraživanja, Univerzitet u Beogradu, Beograd

²Institut za nuklearne nauke „Vinča“, Univerzitet u Beogradu, Beograd

SAŽETAK

Cilj. Iako je poznato da azot-monoksid moduliše aktivnost hipotalamo-hipofizno-nadbubrežne osovine, funkcionalni značaj tog delovanja nije rasvetljen. Pored toga, dejstvo azot-monoksida na kortikalnu ekspresiju glukokortikoidnog receptora nije istraženo. Cilj ovog rada bio je da se ispita uticaj endogenog azot-monoksida na strukturu i funkciju kore nadbubrežne žlezde pacova i adrenokortikalnu ekspresiju glukokortikoidnog receptora.

Metode. Odrasle ženke pacova Wistar soja u metestrusnoj fazi ciklusa tretirane su Nω-nitro-L-arginin metil esterom (L-NAME), inhibitorom sve tri izoforme azot-monoksid sintaze, u dozi 30 mg/kg, subkutano. Koncentracije adrenokortikotropnog hormona (ACTH) i kortikosterona u krvi određene su radioimunološkom metodom. Na parafinskim presecima nadbubrežne žlezde izvršena je stereološka i imunohistohemijska analiza korteksa.

Rezultati. Blokada sinteze azot-monoksida značajno povećava koncentracije ACTH i kortikosterona u krvi. Stereološka analiza je pokazala da tretman sa L-NAME značajno smanjuje numeričku gustinu ćelija u svim kortikalnim zonama. U skladu sa smanjenom numeričkom gustinom, L-NAME značajno povećava volumen ćelija u sve tri zone korteksa. Inhibicija sinteze azot-monoksida smanjuje ekspresiju glukokortikoidnog receptora u zoni fascikulati i zoni retikularis.

Zaključak. Dobijeni rezultati ukazuju na mogućnost da endogeni azot-monoksid inhibiše aktivnost kore nadbubrežne žlezde i da moduliše ekspresiju glukokortikoidnog receptora.

Ključne reči: azot-monoksid; NG-nitroarginin metil estar; kora nadbubrega; receptori, glukokortikoidni; pacovi.